Prosjektrapport frå Lom kommune

Gjestfri og nyskapande

Samandrag
Prosjektrapport
forprosjekt
småsamfunns-
satsinga

NASJONALPARK-
LANDSBY

NASJONALPARK-
KOMMUNE

Lom kommune
Midtgard
2686 Lom
Telefon: 6121 7300
Faks: 6121 7301
Epost: post@lom.kommune.no
http://www.lom.kommune.no

Samandrag
Prosjektrapport forprosjekt småsamfunnssatsinga

”Lom som nasjonalparklandsby – aksjonsplan for ein nasjonal skatt”

Lom kommune har frå 06.06.2007-30.04.2009 vore ein del av regjeringa si småsamfunnsatsing med forprosjektet ”Lom som nasjonalparklandsby – aksjonsplan for ein nasjonal skatt”. Lom fekk status som nasjonalparklandsby fyrst 27. februar 2008 så forprosjektet har lokalt nytta prosjektnamnet ”Liv i Lom”. Forprosjektet bygde på to pilarar – arbeidet for ”Lom som nasjonalparklandsby” og utviklingsarbeid i Bøverdalen spesielt.

Mål

Det overordna målet for småsamfunnssatsinga i Lom er å sikre eit levande bygdesamfunn der ein nyttar stadbundne ressursar i naturen og kulturlivet. Målet på sikt er å hente ut verdiskapingspotensialet som ligg i statusen som nasjonalparklandsby og verdiane i verneområda, til dømes gjennom næringsutvikling knyt opp mot nasjonalparkane. Forprosjektet har satsa på ungdom og vist at ein modell for utvikling gjennom samhandling mellom det friviljuge organisasjonslivet, det offentlege og lokalt næringsliv har vore vellykka. Eit eksempel er mobiliseringa i Bøverdalen og elles i Lom for å starte opp Vinterfestivalen Bøverbrus, og ny giv i organisasjonslivet. Det er starta eit langsiktig arbeid med å sette fokus på lokale ressursar og potensiale for næringsutvikling med oppmuntring og samhandling mellom ulike miljø som metode.

Unge med engasjement er framtida! Frå Haustfest til 4H i 2007.

Organisering og økonomi

Forprosjektet har hatt formannskapet i Lom som styringsgruppe. Ei ressursgruppe på 8 personar frå kommuneadministrasjonen har fungert som prosjektgruppe. Forprosjektet har hatt eitt årsverk totalt som stillingsressurs, fordelt på 100% frå 06.06.2008-01.05.2009 og deretter timebasert. Rekneskapen syner at prosjektet har nytta dei omsøkte prosjektmidlane på totalt kr 800.000 i tråd med budsjettet, i tillegg til at budsjettet vart utvida med kr 100.000 til Vinterfestivalen Bøverbrus. Finansieringa kjem frå Kommunal- og regionaldepartementet (400.000), Lom kommune (400.000) og Oppland fylkeskommune (100.000).

To elevbedrifter produserte og selde ein kolleksjon med profilklede for Liv i Lom.
Til venstre dagleg leiar i "Jeintutein" Laura Øverli,
til høgre dagleg leiar i "Smaken av det søte" Hanne Eggen.

Hovudaktivitetar

Aktivitetane i prosjektet har vore knytte til lokalsamfunnsverkstad i Bøverdalen, friviljuge arbeidsgrupper, oppstart av Vinterfestivalen Bøverbrus og fest for friviljuge leiarar. Miljøtiltak, nasjonalparkarrangement og satsing på entreprenørskap i opplæringa har vore prøvd ut som mogleg innhald i ei framtidig satsing på nasjonalparklandsby. Det er lagt stor vekt på omdømmebygging, lokalt kommunikasjonsarbeid, erfaringsoverføring og nettverksbygging mot andre prosjekt.

Erfaringar

Viktig lærdom frå forprosjektet er at lokalsamfunnet må sitje i førarsetet i prosessen mot å utvikle Lom til ein attraktiv plass å bu med eit nyskapande næringsliv og kulturliv. I oppstartsfasa har det vore avgjerande med ein offensiv prosjektorganisasjon som kan dra i gong tiltak i småsamfunn som er prega av negativ utvikling over lang tid, for å snu haldningar og skape engasjement.

Lokalsamfunnet må sitje i førarsetet.
Her: Deltakarar på fest for friviljuge leiarar i 2007, utanfor staselege Andvord gard.

Framover er det viktig å få ansvaret og initiativet til utvikling meir over på "grasrota", noko som bør vere mogleg etter at ein har fått til ein del vellukka aktivitetar i regi av prosjektet som viser moglegheiter vidare. I eit lite samfunn er det viktig å dra vekslar på kvarandre for å få til ei positiv utvikling og framtidstru, og satsinga må difor fange opp positive krefter på tvers av næringsliv, friviljug sektor og anna samfunnsliv.

Festivalsjef Marit Sletten i Bøverbrus 2009 saman med kunstnar Live Sulheim som teikna eit utval av dei 150 ideane frå framtidsverkstaden inn på eit nytt framtidskart over Bøverdalen.

For nokre av dei meir nyskapande påfunna har det vore ein fordel at det er eit prosjekt som har teke initiativet fordi ein står friare i høve folks forventningar, medan det har vore ein stor utfordring på kommunikasjonssida ettersom lokalmedia er svært skeptiske til "prosjekt".
Det har vore meiningsfylt at forprosjektet har koordinert sine mål med regionale, fylkeskommunale og nasjonale mål innan lokalsamfunnsutvikling for å kunne lære av andre prosjekt. Vi har prøvd å vere rause med å dele erfaringar, og gjennom forprosjektet har det vore mange høve til å dele erfaringane frå Lom med andre – noko som også gjev oss mykje attende i form av attendemeldingar og nye idear.

Bøverdølane tok Noregsrekorden i butikkø utanfor nærbutikken under Vinterfestivalen Bøverbrus 2009. Køen målte 60 meter!

Sosialt fellesskap, servering av lokalprodusert "Bøverburger" og skileikaktivitetar under Vinterfestivalen Bøverbrus 2009.

Vidare arbeid

I hovudprosjektet må ein ha som målsetjing å fremje lokalt initiativ, vidareføre dei vellukka tiltaka frå forprosjektet og vidareutvikle oppmuntring til lokalt engasjement som metode. Lom vart utnemnt til nasjonalparklandsby 27. februar 2008, så dette arbeidet må få ei sterkare vektlegging i hovudprosjektet sett i forhold til den totale aktiviteten i prosjektet.